

[Viggo Starcke.]

forslag om nedsættelse af en toldafviklingskommission, men af hensyn til forhandlingerne i Ancey har vi udskudt dette for først at se, hvilke resultater de vil bringe. Det er nemlig sådan, at en nedsættelse af tolden vil virke som en styrkelse af kronen. Vi mener, at Danmark har alle muligheder for at indlede en sådan politik, særlig nu så længe tolden ikke har den samme betydning som dengang, man ikke havde restriktioner. Lad Danmark nu forbløffe verden ved endelig engang at gøre noget fornuftigt.

Vi har levet under 17 års restriktioner, med stadig gentagne løfter om afvikling af restriktionerne. Vi har fået afviklet nogle af dem, men langtfra i et tempo, som man havde kunnet forvente efter de løfter, der var givet, og efter de muligheder, denne høje regering har haft. Vi trækkes stadig med vareforsyningsloven, vi trækkes med prisloven og direktoratet for vareforsyning, som udfører et umådeligt arbejde og samtidig pålægger erhvervene et umådeligt, næsten uoverkommeligt arbejde. Vi har fra vor side gentagne gange tilladt os at citere nationalbankdirektør Bramsnæs' udtalelser om, at man hellere må afvikle en restriktion en dag for tidligt end en dag for sent. Vi vil gerne skrive det på væggen.

Jeg kan nævne, at for 4 uger siden blev der i „Berlingske Tidende“ averteret et importgrundlag på 200 000 kr. til salg. Jeg kan oplyse, at det blev solgt for 140 000 kr. Det er kun et enkelt eksempel. Man ved ikke, hvor meget dette system kommer til at koste forbrugerne. Med hensyn til prisloven, som fornylig var til behandling, havde afviklingskommissionen jo forsøgt sig på en mindre heldig måde med at ville udvide priskontrollens kompetence. Det var godt, rigsdagen greb ind. Det var godt, det blev fastslået, at en dygtig virksomhed har lov til at indtjene mere end en udygtig virksomhed. Det var godt, det blev fastslået, at der ikke må gribes ind, hvor der er skabt fri konkurrence. Men vi har nået altfor lidt.

Eksportudvalgene kunne vi ønske afviklet, således at de i hvert fald kun blev rådgivende. Vi kunne ønske, eksportens frigørelse var længere fremme, og vi kunne især ønske importens frigørelse længere fremme, for importens frigørelse er vigtigere end eksportens frigørelse. Det er rig-

tigt, at man rent valutamæssigt kan spare valuta i dag gennem importbegrænsning, men det koster så meget desto mere valuta i morgen. Det er rigtig, at man gennem handelsaftaler kan undgå unødvendige varer, men det, man kalder unødvendige varer, er for det første et elastisk begreb, og for det andet er det ofte netop de varer, der får samhandelen til at glide og får de store, virkelige betydningsfulde handelsarrangementer i gang, og disse tosidede handelsaftaler og disse vareudvekslingsforretninger, som foretages med store besværligheder, giver ofte gode resultater i priser og penge; men som grosserer Viggo Jeppesen formulerede det på et møde i Grossistsammenslutningen den 29. marts: det fører til, at f. eks. under handelsaftalen med Italien sælger Danmark skidtfisk til laksepriser, og italienerne sælger appelsiner til Danmark til ananaspriser. Det giver i virkeligheden handelsaftalernes filosofi i en nøddeskal. Den skandale, som fornylig var fremme angående østzonen, hvor man prøvede at standse vareudvekslingsforretninger, som var gennemført på privat initiativ og med stor privat dygtighed udover bestående aftaler, var anledning til, at der ligesom faldt skæl fra manges øjne, og Bue Bjørners protest ved hans udtræden af udvalget viste egentlig klart, hvorledes der burde reageres. Jeg ved ikke, om indstillingen var den, at det skønnedes at være farligt for embedsmandssystemet, at det i praksis havde vist sig, at private købmænd kunne ordne disse ting. I virkeligheden må man sige, at det var en meget farlig ting at gribe ind på denne måde fra myndighedernes side, idet det var farligt i forholdet overfor Rusland og samhandelen med Rusland. Det ville ikke have været videre godt med en ministerkrise under de udenrigspolitiske forhandlinger, men ellers kan det ikke skjules, at den højtærede handelsminister hældede i betydelig grad ud over afrunden, for hele denne sag havde vakt en betydelig vrede både i konservative kredse, i venstrekredse og i retsstatskredse, og hvis der var blevet indbragt et mistillidsvotum på det tidspunkt, kunne kommunisterne ikke have stemt imod det, da det drejede sig om samhandel med Rusland, og så havde den højtærede handelsminister ligget der.